

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN ÄIDINKIELEN JA KIRJALLISUUDEN OPINTOJAKSOISSA

OPPIAINE LAAJA-ALAISEN OSAAMINEN OPINTOJAKSOITTAIN; miten konkreettisesti esiintyy opintojakson/ oppituntien tavoitteissa, työtavoissa, materiaaleissa jne. Lisäksi on vielä opetussuunnitelman oppiainekohtaiset kirjaukset laaja-alaisen osaamisen esiintymisestä oppiaineittain (niitä ei siis siirretä tähän taulukkoon). Osa-alueet (esim. Huolenpito itsestä ja muista) voivat toteutua joko kaikissa opintojaksoissa tai vain jossain opintojaksossa.

Hyvinvointiosaaminen	Huolenpito itsestä ja muista	Omien vahvuuksien tunnistaminen ja käyttäminen sekä identiteetin rakentaminen	Sinnikkyys muutosten ja yllätysten maailmassa
Opintojakso 1 Äi1: Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)	Annetaan kehittävää palautetta.	Käsitys itsestä tekstien tulkitsijana syvenee eri tekstilajeihin tutustumisen myötä. Prosessikirjoittamisen yhteydessä annetaan ja vastaanotetaan palautetta.	Opitaan, että kirjoittaminen vaatii hiomista ja suunnittelua.
Opintojakso 2 Äi2 + Äi3: Kieli- ja tekstitietoisuus ja Vuorovaikutus 1 (2 op)	Vastuu omasta opiskelustaan, ryhmätyötaitojen kehittäminen	Kielitietoisuuden kehittyminen vahvistaa opiskelijan identiteetin kehittymistä.	
Opintojakso 3 Äi4: Kirjallisuus 1 (2 op)		Elämyksellinen ja kokemuksellinen lukeminen ja kirjoittaminen Elokuvat, pelit, teatteri ja muut kertomukselliset kaunokirjalliset ja mediatekstit	Itseohjautuva, omatoiminen ja sitoutuva tieto- ja kaunokirjallisuuden lukeminen
Opintojakso 4 Äi5: Tekstien tulkinta 1 (2 op)	Opitaan ymmärtämään, että asiat riitelevät, eivät ihmiset.	Kirjoitetaan tekstejä, joissa opetellaan ilmaisemaan perusteltu oma mielipide.	Opetellaan käyttämään monia lähteitä tiedonhankinnassa.
Opintojakso 5 Äi6 + Äi7: Kirjoittaminen 1 ja Vuorovaikutus 2 (2 op)	Syvennetään vuorovaikutustaitoja esim. sosiaalisessa mediassa.	Opiskelija rohkaistuu kirjoittajana ja syventää taitoaan keskustella muiden tekstien kanssa.	Opiskelija ymmärtää, että kirjoittaminen on pitkäjännitteinen prosessi, joka vaatii sitoutumista.
Opintojakso 6 Äi8: Kirjallisuus 2 (2 op)		Opitaan tarkastelemaan tekstejä esim. identiteettien näkökulmasta.	

Opintojakso 7 Äi9: Vuorovaikutus 3 (2 op)	Harjoitellaan vuorovaikutuksen ongelmatilanteita ja niistä selviytymistä rakentavasti.	Vahvistetaan taitoa ja rohkeutta osallistua vuorovaikutustilanteisiin.	Pystyy tuomaan ajatuksensa esille rakentavasti hankalissakin tilanteissa.
Opintojakso 8 Äi10: Kirjoittaminen 2 (2 op)		Opiskelija kehittää taitoaan tuottaa laaja teksti.	Opiskelija harjaantuu muokkaamaan ja huoltamaan tekstiään.
Opintojakso 9 Äi11: Tekstien tulkinta 2 (2 op)		Opiskelija harjaantuu tulkintansa esittämisessä ja perustelemisessa.	Opiskelija tottuu siihen, että tekstien analysoiminen ja tulkitseminen on pitkäjännitteinen oppimisprosessi.
<i>Laita niin monta jaksoa kuin tuntijaossa on</i>	<i>Miten näkyy kyseisessä opintojaksossa?</i>	<i>Kirjoita opintojakson lokeroon, jossa esiintyy</i>	

OPPIAINE LAAJA-ALAISEN OSAAMINEN OPINTOJAKSOITTAIN; miten konkreettisesti esiintyy opintojakson/ oppituntien tavoitteissa, työtavoissa, materiaaleissa jne. Lisäksi on vielä opetussuunnitelman oppiainekohtaiset kirjaukset laaja-alaisen osaamisen esiintymisestä oppiaineittain (niitä ei siis siirretä tähän taulukkoon). Osa-alueet (esim. Huolenpito itsestä ja muista) voivat toteutua joko kaikissa opintojaksoissa tai vain jossain opintojaksossa.

Vuorovaikutusosaamiset	Tunne- ja empatiataidot	Sosiaaliset taidot, yhteistyökyky ja yhdessä oppimisen taidot	Kielitietoisuus ja rakentavan viestinnän taito
Opintojakso 1 Äi1: Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)	Eri tekstilajien yhteydessä tutustutaan erilaisiin mielipiteisiin, ajatuksiin ja maailmoihin.	Syvennetään käsitystä itsestä palautteen antajana ja vastaanottajana erilaisten suullisten ja kirjallisten tuotosten avulla.	Tulkitaan monimuotoisia tekstejä -> mediatekstit, kaunokirjalliset tekstit, digitekstit
Opintojakso 2 Äi2 + Äi3: Kieli- ja tekstietoisuus ja Vuorovaikutus 1 (2 op)	Vuorovaikutusta ja kuuntelutaitoja harjoitellaan erilaisissa ryhmissä	Viestintärohketta ja ryhmäviestintätaitoja harjoitellaan yhdessä ja opitaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta.	Läpäisee koko kurssin
Opintojakso 3 Äi4: Kirjallisuus (2 op)	Kaunokirjallisuuden avulla syvennetään tunne- ja empatiataitoja.	Kirjallisuuskeskustelut ryhmissä totuttavat jakamaan ajatuksia ja tulkintoja ja pohtimaan elämän peruskysymyksiä.	

Opintojakso 4 Äi5: Tekstien tulkinta 1 (2 op)	Luetaan vaikuttavia tekstejä, jotka auttavat ymmärtämään erilaisia mielipiteitä ja asettumaan toisen asemaan.	Pidetään vaikuttavia suullisia puheenvuoroja.	Kirjoitetaan ja puhutaan perustellen.
Opintojakso 5 Äi6 + Äi7: Kirjoittaminen 1 ja Vuorovaikutus 2 (2 op)	Omaääninen kirjoittaminen syventää taitoa käsitellä omia ja toisten tunteita.	Harjoitellaan esiintymiseen liittyvää vuorovaikutteisuutta ja yleisön roolia esiintymistilanteessa.	Läpäisee koko kurssin
Opintojakso 6 Äi8: Kirjallisuus 2 (2 op)	Kaunokirjallisuuden avulla syvennetään tunne- ja empatiataitoja.	Keskustellaan kirjallisuudesta ja opitaan yhdessä.	
Opintojakso 7 Äi9: Vuorovaikutus 3 (2 op)	Opitaan ratkaisemaan konflikteja.	Opitaan ongelmanratkaisua erilaisissa puhetilanteissa.	Läpäisee koko kurssin
Opintojakso 8 Äi10: Kirjoittaminen 2 (2 op)	Opiskelija kehittyy vertaispalautteen antajana ja saajana.		Opitaan laatimaan tekstejä, joissa oma ääni keskustelee pohjatekstien äänien kanssa.
Opintojakso 9 Äi11: Tekstien tulkinta 2 (2 op)	Opiskelija kehittyy vertaispalautteen antajana ja saajana.		Opiskelija syventää taitoaan analysoida, tulkita ja arvioida erilaisia, monimuotoisia tekstejä.
<i>Laita niin monta jaksoa kuin tuntijaossa on</i>	<i>Miten näkyy kyseisessä opintojaksossa?</i>	<i>Kirjoita opintojakson lokeroon, jossa esiintyy</i>	

OPPIAINE LAAJA-ALAISEN OSAAMINEN OPINTOJAKSOITTAIN; miten konkreettisesti esiintyy opintojakson/ oppituntien tavoitteissa, työtavoissa, materiaaleissa jne. Lisäksi on vielä opetussuunnitelman oppiainekohtaiset kirjaukset laaja-alaisen osaamisen esiintymisestä oppiaineittain (niitä ei siis siirretä tähän taulukkoon). Osa-alueet (esim. Huolenpito itsestä ja muista) voivat toteutua joko kaikissa opintojaksoissa tai vain jossain opintojaksossa.

Monitieteinen ja luova osaaminen	Uteliaisuus ja motivaatio oppia ja etsiä merkityksiä ja yhdistellä asioita uudella tavalla	Oppimisen säätely, lähdekriittisyys ja jatkuva oppimistaitojen kehittäminen	Monilukutaito digiajassa
Opintojakso 1 Äi1: Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)		Harjoitellaan erilaisia lukemisen tapoja sekä mietitään esim. mediatekstien luotettavuutta.	Tutustutaan tekstilajien erityispiirteisiin.
Opintojakso 2 Äi2 + Äi3: Kieli- ja tekstitietoisuus ja Vuorovaikutus 1 (2 op)			Tutustutaan monimuotoisiin teksteihin.
Opintojakso 3 Äi4: Kirjallisuus 1 (2 op)	Monipuolinen tutustuminen kaunokirjallisuuteen tuottaa oivalluksia ja auttaa mahdollisesti löytämään oman lajin.	Tutustutaan erilaisiin kirjallisuuden lukemisen tapoihin	Faktan ja fiktion rajapinnan pohtiminen ja analysoiminen
Opintojakso 4 Äi5: Tekstien tulkinta 1 (2 op)	Kirjoitetaan tekstejä, joissa pohjatekstien näkökulmat peilautuvat omiin.	Kiinnitetään huomiota luettavien tekstien luotettavuuteen.	Tutustutaan erilaisiin vaikuttaviin teksteihin ja kiinnitetään huomiota niiden rakentamistapoihin ja luotettavuuteen.
Opintojakso 5 Äi6 + Äi7: Kirjoittaminen 1 ja Vuorovaikutus 2 (2 op)	-Moniäänisen tekstin rakentaminen -Sanataideharjoitukset	Opiskelija syventää taitoaan arvioida tekstien luotettavuutta	Opiskelija tottuu käyttämään monenlaisia tekstejä oman ajattelunsa ja tekstinsä tukena ja keskustelukumppanina.
Opintojakso 6 Äi8: Kirjallisuus 2 (2 op)	Suomen kirjallisuuden ja maailmankirjallisuuden tunteminen lisää motivaatiota lukea lisää.	Opiskelija oppii lukemaan kriittisesti tietokirjallisuutta.	
Opintojakso 7 Äi9: Vuorovaikutus 3 (2 op)	Opiskelija oivaltaa, että vuorovaikutustaidot ovat keskeinen taito jatko-opinnoissa ja työelämässä.	Harjoitellaan esimerkiksi työnhakutilanteissa tarvittavia vuorovaikutustaitoja.	Opetellaan analysoimaan erilaisia vuorovaikutustilanteita multimodaalisissa teksteissä.
Opintojakso 8 Äi10: Kirjoittaminen 2 (2 op)	Opitaan hakemaan tuoreita näkökulmia teksteihin.	Opiskelija kehittyy lähteiden arvioinnissa.	Opiskelija syventää taitoaan rakentaa keskustelua monimuotoisten tekstien kanssa.
Opintojakso 9 Äi11: Tekstien tulkinta 2 (2 op)	Opiskelija syventää taitoaan sijoittaa tekstin tilanne- ja kulttuurikontekstiinsa.	Opiskelija syventää taitoaan arvioida tekstin luotettavuutta.	Opiskelija syventää ymmärrystään monimuotoisten tekstien tavoista rakentaa merkityksiä.

<i>Laita niin monta jaksoa kuin tuntijaossa on</i>	<i>Miten näkyy kyseisessä opintojaksossa?</i>	<i>Kirjoita opintojakson lokeroon, jossa esiintyy</i>	
--	---	---	--

OPPIAINE LAAJA-ALAISEN OSAAMINEN OPINTOJAKSOITTAIN; miten konkreettisesti esiintyy opintojakson/ oppituntien tavoitteissa, työtavoissa, materiaaleissa jne. Lisäksi on vielä opetussuunnitelman oppiainekohtaiset kirjaukset laaja-alaisen osaamisen esiintymisestä oppiaineittain (niitä ei siis siirretä tähän taulukkoon). Osa-alueet (esim. Huolenpito itsestä ja muista) voivat toteutua joko kaikissa opintojaksoissa tai vain jossain opintojaksossa.

Yhteiskunnallinen osaaminen	Demokratiataito, vaikuttaminen turvallisen, oikeudenmukaisen ja kestävän tulevaisuuden puolesta	Osaamisen käyttäminen sekä itsensä että yhteiskunnan hyväksi	Uudistumiskyky, työelämävalmiudet ja yrittäjämäinen asenne
Opintojakso 1 Äi1: Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)		Opitaan tulkitsemaan erilaisia tekstejä ja ymmärtämään niiden ilmaisutapoja.	Opitaan käyttämään toisten laatimia tekstejä oman ajattelun monipuolistuttajana.
Opintojakso 2 Äi2 + Äi3: Kieli- ja tekstitietoisuus ja Vuorovaikutus 1 (2 op)	Lisätään viestintärohkeutta ja syvennetään ryhmäviestintätaitoja.		Opitaan refleктоimaan omaa vuorovaikutusosaamista ja syvennetään viestijäkuvaa.
Opintojakso 3 Äi4: Kirjallisuus 1 (2 op)	Luetaan vaikuttavaa kauno- ja tietokirjallisuutta ja keskustellaan ja kirjoitetaan sen pohjalta	Ymmärrys kaunokirjallisuuden yhteiskunnalliseen merkitykseen lisääntyy	
Opintojakso 4 Äi5: Tekstien tulkinta 1 (2 op)	Luetaan vaikuttavia mediatekstejä sekä kaunokirjallisuutta.	Tutkitaan ja kirjoitetaan vaikuttavia tekstejä. Opetellaan perustelemaan omat mielipiteet vakuuttavasti.	Opitaan perustelemaan oma kanta ja ymmärtämään erilaisia mielipiteitä.
Opintojakso 5 Äi6 + Äi7: Kirjoittaminen 1 ja Vuorovaikutus 2 (2 op)	Vaikuttavan puheenvuoron rakentaminen ja esittäminen	Opiskelija lisää ymmärrystään esiintymisjännityksestä.	Opiskelija harjaantuu palautteen antamisessa ja vastaanottamisessa.

Opintojakso 6 Äi8: Kirjallisuus 2 (2 op)	Syvennetään tietoutta ja keskustellaan kirjallisuuden keskeisistä teoksista ja niiden teemoista.	Opiskelijan ymmärrys kirjallisuudesta yhteiskunnan peilinä kasvaa.	
Opintojakso 7 Äi9: Vuorovaikutus 3 (2 op)	Harjoitellaan keskustelemaan rakentavasti erilaisista näkemyksistä huolimatta ja löytämään kompromisseja.	Opiskelija kehittää erilaisten ryhmäkeskustelujen avulla ongelmanratkaisutaitoaan.	Harjoitellaan taitoa esiintyä edukseen ja tuoda esiin omat vahvuutensa työhaastatteluissa sekä tutustutaan, millaiset puheviestintätaidot ovat hyödyksi eri ammateissa.
Opintojakso 8 Äi10: Kirjoittaminen 2 (2 op)	Tuotetaan kantaa ottavia tekstejä.	Opiskelija kehittyy kirjoittamisen eri vaiheissa ja oppii hallitsemaan ajankäyttöään.	Opiskelija oppii hallitsemaan kirjoittamisprosessia.
Opintojakso 9 Äi11: Tekstien tulkinta 2 (2 op)	Syvennetään kantaa ottavien tekstien analysoimisen ja tulkitsemisen taitoja.		Opiskelijan kriittinen ja kulttuurinen lukutaito syvenee.
<i>Laita niin monta jaksoa kuin tuntijaossa on</i>	<i>Miten näkyy kyseisessä opintojaksossa?</i>	<i>Kirjoita opintojakson lokeroon, jossa esiintyy</i>	

OPPIAINE LAAJA-ALAISEN OSAAMINEN OPINTOJAKSOITTAIN; miten konkreettisesti esiintyy opintojakson/ oppituntien tavoitteissa, työtavoissa, materiaaleissa jne. Lisäksi on vielä opetussuunnitelman oppiainekohtaiset kirjaukset laaja-alaisen osaamisen esiintymisestä oppiaineittain (niitä ei siis siirretä tähän taulukkoon). Osa-alueet (esim. Huolenpito itsestä ja muista) voivat toteutua joko kaikissa opintojaksoissa tai vain jossain opintojaksossa.

Eettisyys ja ympäristöosaaminen	Arvolähtöinen ja eettinen toiminta yhteiseksi hyväksi	Luonnon monimuotoisuuden arvostaminen ja tutkimustietoon perustuva ilmasto-osaaminen	Kiertotalouden ymmärtäminen ja kestävä kuluttajuus
--	---	--	--

Opintojakso 1 Äi1: Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)		Esseiden pohjateksteinä sekä kirjallisuusunäytteissä esim. ilmastoon liittyviä tekstejä	
Opintojakso 2 Äi2 + Äi3: Kieli- ja tekstitietoisuus ja Vuorovaikutus 1 (2 op)	Tarkastellaan kielipolitiikkaa ja kieltä vallan välineenä.		
Opintojakso 3 Äi4: Kirjallisuus (2 op)	Arvoja ja eettisiä kysymyksiä käsittelevä kauno- ja tietokirjallisuus keskusteluiden ja omien tekstien pohjana	Ympäristö- ja luontoaiheinen kauno- ja tietokirjallisuus keskusteluiden ja omien tekstien innoittajana	
Opintojakso 4 Äi5: Tekstien tulkinta 1 (2 op)	Tutkitaan tekstien arvomaailmoja. Tehdään mielipidetekstejä, jotka välittävät omia arvoja.	Luetaan ja analysoidaan monipuolisesti erilaisia tekstejä.	
Opintojakso 5 Äi6 + Äi7: Kirjoittaminen 1 ja Vuorovaikutus 2 (2 op)	Opiskelija tutustuu vuorovaikutuksen etiikkaan esim. sosiaalisessa mediassa.	Kirjoitustehtävien aineistoina on luontoon ja ilmastoon liittyviä tekstejä.	
Opintojakso 6 Äi8: Kirjallisuus 2 (2 op)	Tekstejä tarkastellaan esim. maailmankuvan ja arvo- ja aatemaailman muutosten näkökulmasta.		
Opintojakso 7 Äi9: Vuorovaikutus 3 (2 op)	Opitaan arvostamaan keskusteluissa erilaisia näkemyksiä ja kasvattamaan ongelmanratkaisutaitoa erilaisissa keskustelutilanteissa.	Puheharjoituksissa käytetään monipuolisia aiheita, jotka voivat liittyä luontoon ja ilmastoon.	
Opintojakso 8 Äi10: Kirjoittaminen 2 (2 op)	Opiskelija harjaantuu tarkastelemaan lähteiden luotettavuutta ja eettisyyttä.	Opiskelija syventää taitoaan rakentaa tekstinsä moniäänisyyttä monipuolisten aiheiden kanssa.	
Opintojakso 9 Äi11: Tekstien tulkinta 2 (2 op)	Opiskelija syventää taitoaan tutkia tekstien arvoja ja maailmankuvaa.	Tekstianalyysien aineistoissa käsitellään monipuolisia aiheita.	

<i>Laita niin monta jaksoa kuin tuntijaossa on</i>	<i>Miten näkyy kyseisessä opintojaksossa?</i>	<i>Kirjoita opintojakson lokeroon, jossa esiintyy</i>	
--	---	---	--

OPPIAINE LAAJA-ALAISEN OSAAMINEN OPINTOJAKSOITTAIN; miten konkreettisesti esiintyy opintojakson/ oppituntien tavoitteissa, työtavoissa, materiaaleissa jne. Lisäksi on vielä opetussuunnitelman oppiainekohtaiset kirjaukset laaja-alaisen osaamisen esiintymisestä oppiaineittain (niitä ei siis siirretä tähän taulukkoon). Osa-alueet (esim. Huolenpito itsestä ja muista) voivat toteutua joko kaikissa opintojaksoissa tai vain jossain opintojaksossa.

Globaali- ja kulttuuriosaaminen	Kansainvälisyysvalmiudet ja maailman kansalaisen asenne	Suomalaisen, eurooppalaisen ja globaalin kulttuuriperinnön tuntemus ja kulttuurisen moninaisuuden ymmärtäminen	Eettinen toimijuus globaalissa media- ja teknologiamailmassa
Opintojakso 1 Äi1: Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)		Luetaan ja analysoidaan tekstejä, jotka kertovat eri kulttuureista.	Opitaan havaitsemaan erilaisten mediatekstien vaikuttimia.
Opintojakso 2 Äi2 + Äi3: Kieli- ja tekstitietoisuus ja Vuorovaikutus 1 (2 op)	Opiskelija vahvistaa ryhmäviestintätaitojaan.	Ymmärrys kielen merkityksestä esim. yhteisöille kasvaa: kielipolitiikka, yksi- ja monikielisyys.	
Opintojakso 3 Äi4: Kirjallisuus 1 (2 op)		Kulttuurisen moninaisuuden ymmärtämistä tukeva kauno- ja tietokirjallisuus	
Opintojakso 4 Äi5: Tekstien tulkinta 1 (2 op)	Opitaan havaitsemaan eri kulttuureita yhdistäviä vaikuttavan viestinnän lakeja.		Opitaan näkemään mediatekstien eettisiä ongelmia.
Opintojakso 5 Äi6 + Äi7: Kirjoittaminen 1 ja Vuorovaikutus 2 (2 op)	Opiskelija vahvistaa esiintymisrohkeuttaan ja kehittää esiintymistaitojaan		Esiintymistaidot digitaalisissa ympäristöissä

Opintojakso 6 Äi8: Kirjallisuus 2 (2 op)	Opiskelija oppii tuntemaan maailmankirjallisuutta.	Tutustutaan Suomen kirjallisuuden ja maailmankirjallisuuden keskeisiin teoksiin.	
Opintojakso 7 Äi9: Vuorovaikutus 3 (2 op)	Opiskelija kasvattaa tuntemustaan vuorovaikutuksen eroista ja yhtäläisyyksistä eri kulttuureissa.	Opiskelija oppii ymmärtämään, miten eri kulttuuritausta voi vaikuttaa viestintään.	Opiskelija oppii ymmärtämään esim. sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan vuorovaikutukseen liittyviä eettisiä näkökulmia.
Opintojakso 8 Äi10: Kirjoittaminen 2 (2 op)	Opiskelija syventää lähdekritiikkiään.	Opetellaan huomaamaan eri kulttuuritaustasta lähtöisin olevien pohjatekstien vaikutus kirjoittamiseen.	
Opintojakso 9 Äi11: Tekstien tulkinta 2 (2 op)	Opiskelija syventää kriittistä ja kulttuurista lukutaitoaan.	Opiskelija syventää taitoaan ymmärtää tekstin kulttuurista kontekstia.	
<i>Laita niin monta jaksoa kuin tuntijaossa on</i>	<i>Miten näkyy kyseisessä opintojaksossa?</i>	<i>Kirjoita opintojakson lokeroon, jossa esiintyy</i>	